

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 3

*Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції
“Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті:
формування міжкультурної комунікації”,
м. Київ, МАУП, 24 травня 2011 р.*

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2012

Редакційна колегія:

Подолька А. М., д-р юрид. наук — головний редактор

Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора

Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф. — заступник головного редактора

Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор

Видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”

Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2010 —

Вип. 3 : Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті: формування міжкультурної комунікації”, м. Київ, МАУП, 24 трав. 2011 р. / редкол. : А. М. Подолька (голов. ред.), М. Ф. Головатий (заст. голов. ред.), Н. М. Чернуха (заст. голов. ред.), А. А. Ігнатченко (відп. ред.). — 2012. — 246 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ ст.: формування міжкультурної комунікації”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Україні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

Азер Алієв*Менеджмент в освіті:**проблеми та перспективи..... 124***С. О. Бульда***Маркетингові підходи в забезпеченні ефективного використання ресурсного потенціалу регіону..... 129***О. В. Винник***Особливості профнавчання на виробництві в сучасних соціокультурних умовах..... 137***Я. Ф. Медвідь, Г. В. Устименко***Освіта і виховання молоді в системі формування міжкультурної комунікації..... 140***К. Дукоскі***Підходи до оцінки впливу корпоративної культури на ефективність міжнародної діяльності компанії..... 143***В. В. Зарва***Соціально-релігійний чинник та проблема толерантності в умовах глобалізації..... 148***В. Кітанов***Підходи до формування та особливості стратегії розвитку регіональної туристичної дестинації в Республіці Македонія..... 153***Л. М. Коваленко***Правовий статус суб'єктів інформаційної політики у сфері євроінтеграції: досвід України та Польщі..... 159***К. В. Кривопуст***Державне управління в сфері внутрішньої безпеки в системі функцій сучасної української держави..... 168***Р. І. Литовченко***Шляхи підготовки конкурентоспроможного на ринку праці магістра..... 177***Магеррамзаде Алібала Саттар огли***Інтеграційна регіоналізація в сучасній світовій економіці..... 181***М. М. Мамченко***Теорії економічної політики сучасної держави у контексті її впливу на джерела формування капіталу..... 189***А. М. Медвідь***Риторична спадщина Києво-Руської держави як важлива складова формування толерантності в системі ціннісних пріоритетів освіти..... 196***Раєв Ільхам Сахіб огли, Є. О. Завальський***Ціннісні пріоритети освіти в умовах розбудови стратегії національної безпеки України..... 199***Р. А. Тумовс***Політична ідеологія як фактор розвитку сучасної держави..... 202***М. І. Якібчук***Формування толерантності особистості в сучасному полікультурному середовищі..... 209***М. Д. Вітушкін***Духовність у сучасному соціумі: проблеми та перспективи..... 215***І. П. Василюк***Державна інформаційна політика в Україні: стан і перспективи..... 218***О. Л. Димарчук,***Дієго Доносо Варгес Хосе, М. О. Колісник*
*Інформаційна безпека України в умовах глобалізації..... 220***О. Г. Коваленко***Становлення громадянського суспільства в Україні: питання теорії і практики..... 224***О. І. Бабенко, О. О. Чмут***Політична соціалізація молоді в умовах формування міжкультурної комунікації..... 227***О. О. Бушин***Вища освіта в Україні в умовах Болонського процесу..... 230***А. Ю. Костенко, Ю. В. Содель***Модернізація освіти України в умовах міжкультурної комунікації..... 233***Т. О. Курчина, О. Є. Маньковська***Інформаційні технології в освіті в умовах формування міжкультурної комунікації..... 236***Методи Главче***Удосконалення технологій навчання при викладанні математичних дисциплін..... 239*

К. В. КРИВОПУСТ

докторант

Міжрегіональна Академія управління персоналом, м. Київ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ФУНКЦІЙ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Освіта у XXI столітті: шляхи розвитку, вип. 3, 2012, 168–176

Проблема державного управління у сфері внутрішньої безпеки може бути віднесена до групи найактуальніших і найважливіших питань, що нині постали перед Україною в процесі запровадження державно-правової реформи. Справді, закріплення конституційного положення про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, вимагає від держави створення відповідної моделі державного управління, а також цілісної системи державних органів, діяльність яких була б безпосередньо пов'язана із забезпеченням внутрішньої безпеки держави, що є одним із видів державно-правової та адміністративної діяльності.

Актуальність аналізу цієї проблематики зумовлюється насамперед тим, що управління внутрішньою безпекою є одним з напрямів реалізації державного управління, яке визначене на законодавчому рівні як вид діяльності держави, що полягає у здійсненні нею управлінсько-

го, тобто організуючого впливу на ті сфери і галузі суспільного життя, які вимагають певного втручання держави шляхом використання повноважень виконавчої влади, і здійснюється шляхом прийняття нормативно-правових актів та вжиття відповідних організаційних заходів, спрямованих на їх виконання. Організація і діяльність системи державного управління в галузі внутрішньої безпеки Української держави ґрунтується на загальновизнаних принципах, методах та формах діяльності державної влади в Україні, що обумовлює однакову суть і соціальне призначення державного управління в галузі внутрішньої безпеки з іншими його галузями [1]. Однак управління внутрішньою безпекою має свої особливості, що насамперед залежить від характеру державних завдань та функцій у зазначеній галузі, системи і структури державних органів, їх повноважень, форм і методів роботи в цій сфері. Всі ці проблеми є невід'ємною частиною більш широкого процесу державного будівництва в Україні, а отже їх

розв'язання є актуальним та значущим як у науково-теоретичному, так і практичному сенсі.

З позицій правової науки ці питання досліджували такі визнані в Україні та за її межами фахівці, як В. Авер'янов, Ю. Битяк, І. Голосніченко, Є. Додін, Р. Калюжний, Л. Коваль, В. Колпаков, А. Комзюк, В. Опришко, О. Остапенко, І. Пахомов, В. Петков, В. Шкарупа, Х. Ярмачі та ін. Інтенсивність та широкий спектр досліджень, присвячених різним аспектам зазначеної проблематики, свідчать не лише про її значущість, а й про дискусійний характер багатьох питань цієї сфери. Це насамперед питання, пов'язані із розумінням сутності таких категорій, як “державне управління”, “безпека”, “національна безпека”, “державна безпека”, “внутрішня безпека держави” та їх розмежуванням, визначенням структури та специфічних ознак державного управління в цілому та управління внутрішньою безпекою зокрема [2]. У зв'язку з цим у сучасній юридичній науці постає проблема з'ясування специфіки державного управління в галузі внутрішньої безпеки, визначення сутності ключових термінів, а також дослідження особливостей забезпечення внутрішньої безпеки органами державної влади, їх посадовими і службовими особами як складової державно-управлінської діяльності.

Таким чином, ставлячи на меті аналіз проблематики державного управління у сфері внутрішньої безпеки, маємо розв'язати такі конкретні завдання: а) визначити основні теоретико-методологічні підходи до визначення поняття державного

управління внутрішньою безпекою; б) охарактеризувати систему органів державної влади, на які покладється реалізація цього комплексу завдань; в) дослідити нормативно-правові основи забезпечення внутрішньої безпеки як одного з напрямів управлінської діяльності держави та її органів.

Нині у науковій літературі склалася більш-менш єдина точка зору щодо видів управління, які становлять структуру державного управління внутрішньою безпекою. Серед них виокремлюють: управління обороною, управління національною безпекою, управління внутрішніми справами, управління закордонними справами, управління юстицією, що насамперед залежить від суб'єктів (органів), які здійснюють таке управління (Збройні сили України, органи внутрішніх справ, Служба безпеки України, органи юстиції тощо). Хоча існують і деякі винятки. Так, Ю. Козлов до структури державного управління внутрішньою безпекою відносить управління у сфері державного кордону та управління іноземними справами [3], О. Коренев — управління зовнішніми економічними, культурними та правоохоронними зв'язками із зарубіжними країнами [4], Ю. Тихомиров — управління у сфері правопорядку [5], Б. Габрічідзе, О. Чернявський та С. Кузнецов — управління у сфері зовнішньої розвідки [6] тощо.

Вчені пропонують також різні визначення поняття державного управління внутрішньою безпекою [7]. Так, Х. Ярмачі визначає державне управління внутрішньою безпекою як “сукупність функцій, що здійснюють-

ся органами державної влади з метою забезпечення прав і свобод громадян; законності; безпеки особистості, суспільства і держави; державного суверенітету і територіальної цілісності” [8]. З наведеного можна зробити висновок, що вчений визначає це поняття через систему завдань та функцій органів державної влади у цій сфері. С. Ківалов тлумачить це поняття як різновид державного управління, цілеспрямований і організуючий вплив, який здійснюється з метою забезпечення взаємодії, погодженості й упорядкування загальних дій людей, органів, підрозділів і служб в інтересах ефективного виконання поставлених перед ними завдань. Погоджуючись в основному з наведеними особливостями державного управління внутрішньою безпекою, зазначимо те, що: по-перше, виділення такої особливості, як важливе соціальне значення державних функцій у цій сфері, є недоцільним. Адже функції держави, під якими, як правило, розуміють головні напрями і види діяльності держави, зумовлені її завданнями та цілями і такі, що характеризують її сутність [9], мають однакове соціальне значення, тому серед них не можна виділяти “важливі” і “неважливі”. Крім того, функції держави не слід ототожнювати з функціями окремих її органів, які є частиною апарату держави, ці функції відображаються у їх компетенції. По-друге, виділення такої особливості, як переважання владно-розпорядчих методів, також є недоцільним, оскільки вони характерні для будь-якого іншого виду (напрямку) управління чи управлінської діяльності.

Натомість до особливостей державного управління внутрішньою безпекою необхідно віднести такі: 1) як правило, правоохоронний характер функцій, які здійснюють суб’єкти (органи), що реалізують державну політику у цій сфері; 2) основою цього виду діяльності є управлінські відносини, які мають свою специфічну структуру та особливості, і які є домінуючими, однак це не виключає можливості виникнення, розвитку чи припинення в їх діяльності інших, неуправлінських відносин; 3) специфічний і нормативно визначений характер суб’єктів та об’єктів адміністративно-політичної діяльності; 4) воєнізованість суб’єктів управління (за винятком управління юстицією); 5) змістом цієї діяльності є охорона і захист держави, суспільства та окремих громадян як від внутрішніх, так і зовнішніх загроз; 6) закріплення об’єктів охорони та захисту суб’єктами адміністративно-політичної діяльності на конституційному рівні; 7) встановлення для особового складу органів управління адміністративно-політичною діяльністю спеціальних звань, класних чинів, передбачення особливого порядку проходження державної служби та особливий порядок притягнення їх до відповідальності.

Отже, державне управління внутрішньою безпекою доцільно визначити як специфічну діяльність системи уповноважених органів, як правило, правоохоронних чи воєнізованих, що виконують завдання та функції щодо охорони, захисту та забезпечення реалізації прав і свобод фізичних і юридичних осіб, закон-

ності та безпеки особи, суспільства і держави. З цього погляду слід наголосити, що безпека є своєрідною характеристикою і необхідною умовою життєдіяльності людей, суспільства чи держави в цілому. Проблема безпеки існує саме стільки, скільки існує держава чи суспільство. Тому вона здавна знаходила певне відображення в тих чи інших політичних, правових, релігійних ідеях.

Перші згадки про внутрішню безпеку належать до часів Стародавньої Греції і Риму і пов'язані з працями Платона та Сократа. Тоді поширеною була теорія так званого “неписаного суспільного договору” між населенням та державою, метою якого було подолання хаосу і ворожнечі шляхом забезпечення безпеки як самого суспільства, так і кожного із його індивідів. У різні періоди розвитку людської цивілізації визначалася пріоритетність об'єктів забезпечення безпеки. Так, в епоху середньовіччя пріоритет належав державі та церкві (духовенству), в епоху Відродження та Просвітництва об'єктами безпеки стають як людина, так і суспільство (держава) водночас. Те саме стосується демократичних і тоталітарних держав, де в перших пріоритетом завжди була і залишається людина, а в других, тоталітарних, — державний устрій (панівний клас, як правило, верхівка певної партії). В авторитарних країнах безпека розглядається як благо влади, яку сектор безпеки охороняє від решти суспільства. Натомість у демократичних країнах безпека є благом суспільним і забезпечує права та свободи людини. Тому утвердження і розвиток демократії

можливі лише за умови зміни філософії безпеки, завдань, функцій та процедур діяльності силових інститутів — усього того, що охоплює реформа сектора безпеки. Для України, яка обрала демократичний шлях розвитку, реформування цього сектора життєво необхідне.

Не викликає сумніву, що вихідними категоріями будь-якої безпеки є інтереси та загрози інтересам. Наприклад, перші у Законі України “Про основи національної безпеки України” [10] визначені як життєво важливі матеріальні, інтелектуальні й духовні цінності українського народу як носія суверенітету і єдиного джерела влади в Україні, визначальні потреби суспільства і держави, реалізація яких гарантує державний суверенітет України та її прогресивний розвиток. Другі — як наявні та потенційно можливі явища і чинники, що створюють небезпеку життєво важливим національним інтересам України. Вважаємо, що нормативне визначення понять національних інтересів та загроз національним інтересам є важливою передумовою діяльності державних органів щодо забезпечення як зовнішньої, так і внутрішньої безпеки держави. У нормативних актах і науковій літературі часто вживається категорія “забезпечення безпеки”. Під категорією “забезпечення” щодо безпеки держави необхідно розуміти систему правових, організаційних, кадрових, інформаційних та інших заходів, які здійснюються (реалізуються) спеціальними суб'єктами, як правило, правоохоронними чи воєнізованими, з метою охорони та захисту людини, суспільства та дер-

жави від внутрішніх і зовнішніх загроз. І саме характер загроз, які можуть бути як внутрішніми, так і зовнішніми, слугує основним критерієм розмежування таких категорій, як зовнішня чи внутрішня безпека держави.

Закон України “Про основи національної безпеки України” загрози визначає як “наявні та потенційно можливі явища і чинники, що створюють небезпеку життєво важливим національним інтересам України”. Поділяючи такий підхід законодавця до визначення та класифікації загроз, в основу якого покладено окремі сфери життєдіяльності суспільства та держави, яким вони створюють небезпеку, вважаємо доцільним, залежно від характеру загроз, виокремити у забезпеченні безпеки держави дві складові: 1) забезпечення зовнішньої безпеки; 2) забезпечення внутрішньої безпеки. Під зовнішньою безпекою необхідно розуміти захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави від реальних та потенційних зовнішніх загроз. Відповідно, внутрішню безпеку слід визначити як захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави від реальних та потенційних внутрішніх загроз.

До внутрішніх загроз, виходячи з аналізу чинних нормативних актів, варто віднести ті, які мають місце всередині держави, а саме: економічну та політичну нестабільність; поширення корупції, хабарництва в органах державної влади, зрощення бізнесу і політики; злочинність; відсутність належного контролю та нагляду за порядком виготовлен-

ня, придбання, зберігання, перевезення, обліку і використання спеціально визначених предметів, матеріалів і речовин, а також відкриття та функціонування окремих підприємств, майстерень і лабораторій, на які поширюється дозвільна система; спроби створення і функціонування незаконних воєнізованих збройних формувань та намагання використати їх в інтересах певних осіб (органів); прояви сепаратизму, намагання автономізації за етнічною ознакою окремих регіонів України; поширення зброї масового ураження і засобів її доставки; систематичне порушення з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування прав і свобод людини і громадянина, в тому числі при проведенні виборчих кампаній; можливість виникнення конфліктів у сфері міжетнічних і міжконфесійних відносин, радикалізації та проявів екстремізму в діяльності деяких об'єднань національних меншин та релігійних громад; критичний стан з продовольчим забезпеченням населення; неефективність використання паливно-енергетичних ресурсів, недостатні темпи диверсифікації джерел їх постачання та відсутність активної політики енергозбереження, що створює загрозу енергетичній безпеці держави; переважання в діяльності управлінських структур особистих, корпоративних, регіональних інтересів над загальнонаціональними; неефективність державної політики щодо підвищення трудових доходів громадян, подолання бідності та збалансування продуктивної зайнятості працездатного населення; поширення наркоманії, алкоголізму, соціальних хвороб;

зростання дитячої та підліткової бездоглядності, безпритульності, бродяжництва; зростання ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характерів; небезпека техногенного, у тому числі ядерного та біологічного, тероризму; прояви обмеження свободи слова та доступу громадян до інформації.

Характер наведених внутрішніх загроз дає підстави зробити висновок про доцільність розгляду внутрішньої безпеки держави у широкому та вузькому значеннях. У широкому — як захищеності від усіх можливих видів внутрішніх загроз, у вузькому — лише тих, які є наслідком вчинення правопорушень. Щодо розмежування таких категорій, як “національна безпека”, “внутрішня безпека”, “державна безпека”, варто зауважити, що національна та державна безпека є синонімами, вони означають одне й те саме, а отже, збігаються за змістом, хоча в Законі України “Про основи національної безпеки України” державна безпека визначена лише як один із напрямів національної безпеки (ст. 8), що є помилковим. Стосовно внутрішньої безпеки, то вона, на відміну від державної безпеки, насправді є лише частиною національної безпеки, оскільки пов’язана в першу чергу із внутрішніми загрозами, тобто тією частиною загроз, які виникають усередині держави, а не надходять ззовні.

Внутрішня безпека людини і громадянина, суспільства і держави гарантується Конституцією України і досягається проведенням єдиної державної політики у галузі її забезпечення, розробкою і своєчас-

ним вживанням як превентивних, так і відновних заходів, що адекватні внутрішнім загрозам. У забезпеченні внутрішньої безпеки держави беруть участь органи законодавчої, виконавчої, судової влади, а також деякі недержавні організації, які утворюють систему органів державного управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави у широкому його розумінні. До суб’єктів забезпечення внутрішньої безпеки держави у вузькому її розумінні доцільно віднести: Службу безпеки України; органи внутрішніх справ, органи державної прикордонної служби, органи забезпечення пожежної безпеки. Загальною особливістю цих органів як суб’єктів управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави є те, що вони виконують специфічні, як правило, правоохоронні завдання та функції щодо захисту життя, во важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави від внутрішніх загроз, які є наслідком вчинення правопорушень, і у зв’язку з цим отримали назву — правоохоронні органи.

Звичайно, може виникнути запитання: чому до суб’єктів забезпечення внутрішньої безпеки у вузькому її значенні не віднесено інші правоохоронні органи, зокрема митні та податкові, які також забезпечують внутрішню безпеку у підвідомчих їм сферах. З цього приводу варто пояснити, що управління у сфері оподаткування та здійснення митної справи належить до управління фінансовою діяльністю, яка є категорією міжгалузевого управління, у зв’язку з чим потребує дослідження в ме-

жах цієї сфери. У науковій літературі міжгалузеве державне управління визначається як особливий вид управлінської діяльності, яка здійснюється органами, наділеними повноваженнями надвідомчого характеру щодо організаційно не підлеглих об'єктів управління, змістом якої є спеціалізована міжгалузева координація і функціональне регулювання з питань, віднесених до їх компетенції [11]. Межі діяльності органів міжгалузевого управління значно ширші, ніж органів галузевого управління, тому що їх діяльність має функціональний характер і поширюється на всі або декілька галузей. Держава не може ефективно керувати деякими комплексними справами, спираючись тільки на певний галузевий апарат. Для глибоких і всебічних соціально-економічних перетворень об'єктивно існують і функціонують міжгалузеві сфери і відповідні органи виконавчої влади, які управляють ними. До таких сфер належать економіка, податкова справа, митна справа, статистика, стандартизація і сертифікація тощо.

Рівень внутрішньої безпеки залежить від здатності системи безпеки протистояти реальним і потенційним загрозам. У цьому зв'язку система внутрішньої безпеки має відповідати двом вимогам: бути надійною, що гарантує своєчасне та в повному обсязі виконання функцій компетентними органами у цій сфері; бути достатньою, обумовленою справжніми потребами і відповідними матеріальними та фінансовими ресурсами держави.

До факторів, здатних позитивно вплинути на стан забезпечення

внутрішньої безпеки держави, можна віднести: створення сприятливих умов для прогресивного економічного і соціального розвитку в державі; реформування правоохоронних органів, пріоритетним напрямом діяльності яких має стати охорона, захист та забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб [12]; поліпшення координації діяльності правоохоронних органів; підвищення рівня їх фінансового, матеріально-технічного, організаційно-правового і кадрового забезпечення; забезпечення збалансованого розвитку бюджетної сфери; створення ефективної системи соціального захисту людини, охорони та відновлення її фізичного і духовного здоров'я, зменшення негативного впливу на суспільні відносини алкоголізму, наркоманії, інших негативних явищ; ліквідацію бездоглядності, безпритульності та бродяжництва серед дітей і підлітків; активне залучення засобів масової інформації до боротьби з корупцією, зловживаннями службовим становищем, іншими явищами, які загрожують внутрішній безпеці держави.

Отже, узагальнюючи результати проведеного дослідження, можемо систематизувати їх у вигляді таких висновків. По-перше, специфіка державного управління в сфері внутрішньої безпеки полягає у тому, що: а) така діяльність є необхідною умовою життєдіяльності людини, суспільства та держави; б) у цій діяльності беруть участь суб'єкти різних гілок влади (законодавчої, виконавчої та судової), особливе місце серед яких займають органи виконавчої влади, зокрема, правоохоронні (як

правило, воєнізовані), що наділені правом вжиття примусових заходів; в) суб'єктів, які її забезпечують, мають специфічний характер завдань, функцій, повноважень, форм і методів діяльності; г) ця діяльність спрямовується на захист від внутрішніх загроз у всіх сферах життєдіяльності держави, які є наслідком вчинення правопорушень; д) для особового складу державних правоохоронних органів, які виконують завдання щодо забезпечення внутрішньої безпеки держави, встановлюються спеціальні звання, класні чини, особливий порядок проходження державної служби та притягнення їх до відповідальності. По-друге, забезпечення внутрішньої безпеки держави доцільно визначити як необхідну умову життєдіяльності людини, суспільства і держави, систему правових, організаційних, кадрових, інформаційних та інших заходів, які здійснюються (реалізуються) спеціально уповноваженими суб'єктами, як правило, воєнізованими правоохоронними органами (формуваннями) з метою охорони та захисту людини, суспільства і держави від внутрішніх загроз, які є наслідком вчинення правопорушень. По-третє, рівень життя в державі визначається передусім тим, наскільки захищені права і свободи людини, наскільки безпечні умови існування, діяльності і розвитку окремої людини, суспільних і державних інститутів, суспільства і держави в цілому.

Зважаючи на ці причини, реформування сектора внутрішньої безпеки України та державного управління ним має перетворити його з інструменту контролю та примусу

влади над суспільством на інструмент сили, яка захищає демократичний устрій держави, економічний добробут громадян, мир та процвітання України. Демократична влада не може спиратися на страх і несвободу, тому вона не повинна використовувати сектор безпеки як тіньовий механізм державного управління, тим більше допускати, щоб він перетворювався на непідконтрольну політичну силу. Отож забезпечення внутрішньої безпеки людини і громадянина, суспільства та держави має бути пріоритетним напрямом усієї державно-управлінської діяльності в сучасній Україні.

Література

1. *Пономаренко Г. О.* Управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави: адміністративно-правові засади: Монографія. – Х.: Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2007. – С. 8.
2. *Пономаренко Г. О.* Забезпечення внутрішньої безпеки держави як вид адміністративно-політичної діяльності // Вісн. Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – 2006. – Вип. 33. – С. 66.
3. *Козлов Ю. М.* Административное право: Учебник. – М.: Юристъ, 1999. – С. 161.
4. *Административное право России: Учебник. Ч. 2.* Административно-правовое регулирование в сферах и отраслях управления / Под ред. А. П. Коренева. – М.: Моск. акад. МВД России, Щит, 2002. – С. 169.
5. *Тихомиров Ю. А.* Административное право и процесс: полный курс. – М.: Издание г-на Тихомирова М. Ю., 2001. – С. 561.

6. *Габричидзе Б. Н., Чернявский А. Г., Кузнецов С. М.* Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: Дело и Сервис, 2001. – С. 402.
7. *Административное право Украины: Учебник / Под общ. ред. С. В. Кивалова.* – Х.: Одиссей, 2004. – С. 769.
8. *Ярмакі Х. П.* Управління адміністративно-політичною діяльністю в Україні. – Одеса, 2004. – С. 7.
9. *Скакун О. Ф.* Теорія держави і права: Підручник: Пер. з рос. – Х.: Консум, 2001. – С. 47.
10. Закон України “Про основи національної безпеки України” від 19 червня 2003 р. // ВВР України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.
11. *Габричидзе Б. Н., Чернявский А. Г., Кузнецов С. М.* Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: Дело и Сервис, 2001. – С. 511.
12. *Бондаренко І.* Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: поняття та ознаки // Право України. – 2003. – № 4. – С. 18.